

bršljanov list

božica Jelušić

PAPUČE SLAVNOG NADREALISTE

*OSTAVI MI ZRNO ŽITA U SVOJIM USTIMA
za onu glad zbog koje noću postajem vrela
leteće meso, osa u ogrozdovoj opni, zamršen
kriptogram vatre
čiji su preci nekad živjeli na Borneu
glačajući sveto kamenje, jedući ptice i bilje
u čijem žitkom soku hlape halucinacije
sja oniričko ludilo, demon miješa
zbunjenu krv i aorist.*

*OSTAVI MI TO ZRNO ŽITA, jer duša putuje
stalno tražeći mjesto gdje su ON ONA ONO
zapravo jedno tijelo, a smrtonosne tajne
u cikličkom se krugu prenose sasvim izravno
sa jezika na jezik kao sveta supstanca
poslije čega izabrani govore MI SMO VIDJELI
gde se golemi fetus Povijesti diže iz blata
i na prerezan pupak Anđeo Zaborava
sipa stipsu i zlatoprah, svoj dragoceni talk.*

*Učini kako kažem i OSTAVI MI ZRNO ŽITA U SVOJIM USTIMA
inače neću moći govoriti o običnom
ostavljati pred vratima ARAGONOVE stare papuče
u njima riječi kao
ZDVOJNOST, OKRUTNOST, LJUBAV, TAŠTINA, BOLEST, PAKAO
CIMET U VINU, TVOJ TRBUH, TVOJI PRSTI, POEZIJA*

*Zaista ne znam što se još može učiniti
od takvih krhotina, a mislim, možda najprije
igračke svojoj djeci, a potom nešto takovo
po čemu će nas pamtitii kao nekoga tko se*

živeći, uvijek sjećao

*DA SVA SVJETLOST U NAMA NE DOLAZI OD ZVIJEZDA
VEĆ OD BLIZINE SMRTI.*

TLO U LABRADORU

»I ona osjeti ispod svega toga onu izvjesnu
hladnoću od koje sve sahne: kao tlo u
Labradoru, s krasnim sitnim cvijećem
na površini, a već u dubini od jedne stope
zemlja je smrznuta«.
LAWRENCE

Spokojno samo. Sada primi
darove moga NE: groznicu, očaj, vjetar, zid,
samoću, pokost crnila. Mjesec od sadre, na otečenom kapku
ledenom iglom ucrtan
profetski pejzaž nad kojim klikće korodirani orao.

NE: to su jagodice umočene u kužnu vodu.
Mapa se kože lagano izmiče ispod dodira. Sva pobunjena slova
grizu čahure: prekonoc
knjige i pisma mijenjaju vlasnika-sadržaj
i sele u Labrador.
I opet: Ljubav ostaje bez pravog adresata.

NE: neprestano curi iz probušene novčarke i puni džepove
ključevima, računima, receptima za čekanje
i sitnijem za telefon. Na ispunjenoj mjenici
strah potpisuje očinstvo onome što se jučer
događalo za stolom, u postelji, u pismima,
i ponekad u vlaku, kojim smo putovali
noseći radosnu divljač između usana, plaho
otvorenih za poljubac.

Vrtoglava je pustoš mjesta do kojih uzlijeće

srce poraženoga! Bog se ogleda
u izgrebenom zrcalu, gdje mračno NE povezuje
jučer i prekosutra, led i plamen
u nerazmrsiv čvor.

U stvari, sve se može reći još jednostavnije:
Uzmi sad, sve je tvoje
od časa kad se otvori oko viđenja, oko plača
i spavač sasvim opleten nitima Nemogućeg
prepozna NAOPAKO, NIKAD i DOVIDENJA, ispisano na zidu

kao jedino moguću, traženu, pravu Riječ.

HEREDITARNI ANĐEO

Dari Sekulić

Dakle: sačekat ću te na Trgu ispod sata
da ti predam nasljeđe samoće, njenu odjeću
od krpica odsutnosti, tankoga konca kojim se
ušiva nevidljivo za privid, krv za krv, dah za
dimnu sintaksu.

Nemoj doći u žurbi, ne dolazi zabrinuta
najbolje će se stvari tek desiti, jer kažem ti:
POSTOJI U ŽIVOTU TRENUTAK KAD BISMO MOGLI
LJUBLJENIMA OPROSTITI ŠTO NISU POSTOJALI.

I zato (jednostavno) u modroj tubi tramvaja
lica priljubljena uz staklo, možda noseći
novine, mrežu punu plodova, veknu hljeba
voljela bih da dođeš, i zatim da ti objasnim

sjaj krugova na vodi, padanje lišća, onaj dan
u kome će nas naći sve naše rasuto-zaboravljeno
po domovima gdje smo poljupcem liječili jedne
i dobijali druge rane, domahujući spoznaji

da je sve na kraju (ipak) ostalo tamo gdje treba:
u najdražoj obitelji.

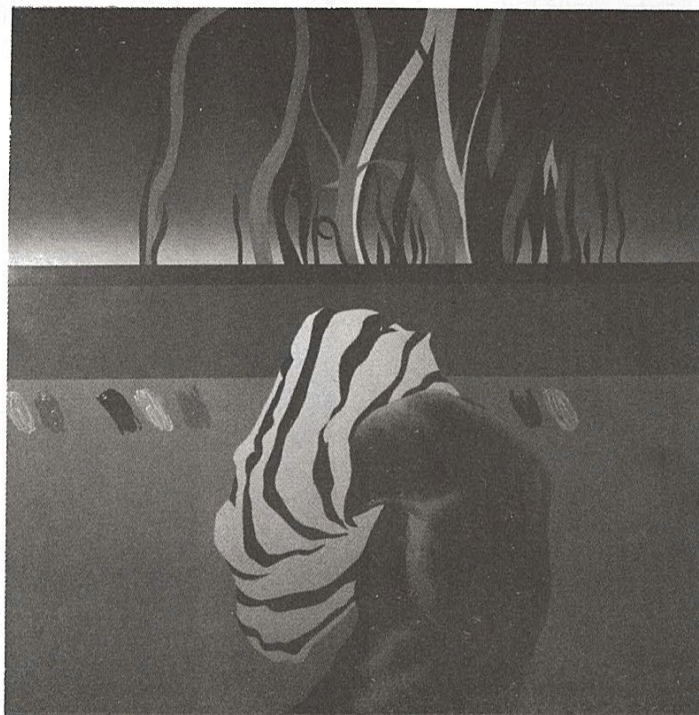
BRŠLJANOV LIST

U mraku i bez olovke. Ništa, vjeruj mi, ništa.
Ona je samo čula kako na vjetru šušti
bršljanov list, da, list, da nešto
neodređeno zeleno: Munchova kutija za boje, nastrojeljena
slezena neke zvijeri, ostavljena da trune,
stara tapeta u dečjoj sobi, košuljica od JAO.

NE DOTIČI ME, reče To, TEBE ĆE VIŠE BOLJETI.

Okolo, širila se jedna nezbiljska šuma,
tvoj nikotin i prehlada. Ljubavi, čuvaj grlo!
Gle, poput pauka u neprozirnoj tami putuju
biljni otrovi: ispod snijega
sve do prozora kuće koja iščezava
penje se lišće bršljana. Zaboravi: _____

ŠTA JE PESNIKINJA HTELA DA KAŽE? Ništa, vjeruj mi,
ništa.

maline

zoran đerić

GALOP ŽAKA VILONA

uleće u prostor razigrana boja
I vazduhom cvetaju ustreptale
forme. trči. trči. trouglasti
konjliću. žuti. plavi pokretima
Izmiče tvoja mehanika I tvoj
ritam. geometrijski vid samo je
sličnost koja vraća prirod.
elementu. početku. sjedinjen si
sa svetlošću. pretočen u žito.
seku tvoje noge povorke žutih
I plavih trouglova. kosačiće.
konjli u galopu kao vojnici u maršu.
lule (tišina). hartije (arhitektura).
u povrtnjaku crni golubarnik.
nel u ateljeu za mehaniku: buka.
orli u dolnolci kraj Haga.
komadli sklada u toplim bojama.
atmosfera je puna vode
I toplih isparenja zemlje I trava.
komadlići kao staklo kroz koje se
prelama svetlost. nezamagljena.

POGLED NA VRT SA SUDOM ZA ZALIVANJE

na staklu vode devojka s okruglim krčagom
razgleda crte I boje
slova I reči koje da pročita ne ume
Iz sivila noći
znaci ove pesme kao zagonetke
prisljavaju na postepeno odgonetanje
brojku po brojku
uzvik
strele

olovne tegove I klatna
zvezdu na zvezdu
elaži pročitavajući moguće:
Artik se otapa — nastaju planine
I mora (treseš se od hladnoće
nagoveštavaš vedru noć
I proleće
žuto-ljubičastu arhitekturu
stepenasto ređajući kocke
ostavljajući Grad da lebdli I plavi
dušu da luta)
vazduh struji — vreme je promenljivo
ali ti si bezbrižna kao plava
mačka I crvena pletena stolica
na kojoj niko ne sedi
u vrtu roditelja
Izgubićeš nežnost linija
tmurnim osenčićima svoj svet
(zar veruješ u vreme I večnost)
»all nestvarnome nije potreban
oslonac« kaže Kle »ono lebdli
za njega nije moguća nikakva metafora«

REP U VODI

samo su oči plamteće. I naga
tela. dok spuštaju se u pećine. a onda se
pojavi mačak I spusti rep u posudu.
vlažnom repinom pogasi tad sve svetlosti.
telo se predaje
do iscrpljenosti
prvom telu koje ga pokrle. miško
vraćanje početku. oslobađanje
suviše snage. jačanje oslabljenog
kosmosa. trenutak iskonskog stvaranja.
blažni početnici — nikakvih pravila.
čežnja. životinje u klopci.
voda oslobađa svih
zabrana. nagost pere od nečistoća.
ogromnih svojih grehova
tošnjem tela u telu
priželjkiju iskupljenje. demonsko
ili ne? povratak izgubljene moći. svesno
blaženstvo. preobražene iz teškoće —
veštice ili device? neodoljiva privlačnost
đavola? jaka želja iz sna. rez
na prošlosti — otvorena jabuka
sadašnjosti.
svojim rukama do vrhova stabala.

MALINE

sanjam maline. prstima ih tražim. da
dohvatim. uberem. da pročistim zrak. da poljubim

protivnika. maline. kao sredstvo lečenja. kao
podatak o pokretu I položaju
tela. strah od samoće. prostora.
maline. težnja za dopadanjem. paučnaste
nitli — gusenica leptira iz polusvetla. bol
u kukovima. maline. hladno piće
s voćem. gubitak svesti. sanjam maline.
ruke mi poprimaju hlorofil listova. lisno
zelenilo obuzima me svog. upijam
svetlost. isparavam tekućinom slatkastog
I omamljujućeg mirisa. životinje se
hrane. ublažuju bol mojim plodovima. ne
uzimaju me kao novo. prepoznaju u meni
drevan ukus. trzaj mičiša dokaz je
o nepoznatoj bodlji. usmeren u drugom pravcu
ispadam iz jednjaka. grčliš se. maline.
jedem maline. opisuješ plesne kretnje
treptanjem očiju. sa ugla
kreveta gadaš me roščićem od
papira. malim krastavcima. hoćeš
da te slavim u proleće Jurnjavom
kroz povrtnjak. uz zaglušujuću
buku. maline. podstirač od čipaka.
krug u kojem me nalaziš.

U MAGLOVITOM JUTRU

sve sporije vraćam
posude za piće. Iza
davnog vremena više ne sanjam. u magli
nema više ko da preležava naše
teške bolesti. u maglu bilo bi
dobro da odemo kao petogodišnji
dečaci sa pesmama mladih
vetrova za prozor gde sveća
ne ume da gori. u prisustvu
nekoliko reči
svako od nas
na svoj je način pevao
podizujući prste prema uglovima
očiju I oišanih čuperaka. glas je
ravnodušno opadao hladan
I vlažan. nije uspevao da procveta
ili magla nije dala brezama
u beloj noći. nečujno I plavokoso
ludilo uvlačilo nam se u rublje
pa smo ga poskidali
pre nego smo izgubili svest
I san. zatupivši vrhove člodama
okupljeni u krug
otkidaš smo krpice magle
Iako ih gutali
bez reči
I nade
u ozdravljenje.

glava

ivana milankov

OBOSTRANA DOBRONAMERNOST

Šta ako pokušaš
da budeš dobronameran
I GLAVNOG JUNAKA
izvučeš iz magičnog kruga:
omogućiš mu optimalne uslove
očistiš vazduh
sjediniš ga
sa SHVATLJIVIM ELEMENTIMA
smestiš ga:
u fabriku stakla
sanatorijum
laboratoriju

Šta ako pokušaš
da mu skratiš put
I strpljivo počneš
da čekaš. . .

I on će sačekati
tebe. . .
Desiče se
nezatna promena —
magični krug biće
ovog puta

UDVOJEN.

SVEDOK

Gruji
Omirisala sam:
paljevine hlorofila
Videla:
entropiju metala
fabrike-polise
planetarni štrajk
ČULA:
dvanaestu oscilaciju
imaginarnog broja
u hramovima
KIBORGA
Govorila
sa telima
iz bočica,
dotakla
prividanje
u sibirskom snegu
I
tada je vazduh
izgubio značaj
za moja pluća.

IZA SKLOPLJENIH KAPAKA

Glava POGUBLJENOG

— u reci
na panju
na kamenom stepeništu,
OTKOTRLJANA
MISLEĆA
ANARHIČNO — ZAUMNA
Glava — levak
Glava — arterija kosmičkih krvi
MUČENA GLAVA
SVEZNAJUĆA
u svojoj bezrečnoj dimenziji.
Verodostojna lobanja
nepopravljivih susreta.

OPRAŠTANJE OD GLAVE — SUSRET SA SENKOM

Saslušavali su
poslednje šumove moje svesti. . .
Hor sudija:
OPTUŽBA I: Duh ti je bio odveć servilan:
otud tvoja samozaljubljenost
I nemoć pobune
(slepo si verovala Učiteljima).
OPTUŽBA II: Ogromne površine moždanih prostora
neiskorišćene, nepokrenute
(Iako su na tebe duvali vetrovi sa istoka I zapada,
čak si bila nespremna I za unutrašnje kovitlace).
OPTUŽBA III: Od tebe se očekivao moždani gejzir:
najlepše čudo humanoidne prirode.
OPTUŽBA IV: Godinama si sopstveni organizam
tumačila kao neotudivo vlasništvo.
OPTUŽBA ZA JAVNOST:
Optužena sam za puko pronošenje glave.
Izveli su me pred zoru. . .
»Zaista ti se radi o glavi«, rekla je jedna Senka,
već duboko zaronila u vode IRACIONALNOG.